

Bruksela, 27 lipca 2022 r.
(OR. en)

11625/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0225(NLE)

ENER 385
ENV 780
CLIMA 386
IND 307
RECH 461
COMPET 633
ECOFIN 767

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Delegacje

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA RADY w sprawie
skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

---

Delegacje otrzymują w załączeniu tekst wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz sporządzony w wyniku porozumienia politycznego osiągniętego na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady ds. Energii 26 lipca 2022 r.

Załączony tekst zostanie jeszcze zweryfikowany przez prawników lingwistów.

Rada postanowiła zezwolić na zastosowanie procedury pisemnej w celu przyjęcia tego rozporządzenia.

2022/0225 (NLE)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY**w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 122 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Federacja Rosyjska, główny zewnętrzny dostawca gazu dla Unii, rozpoczęła agresję wojskową na Ukrainę, która jest umawiającą się stroną Wspólnoty Energetycznej. Eskalacja rosyjskiej agresji wojskowej na Ukrainę od lutego 2022 r. doprowadziła do znacznego spadku dostaw gazu w wyniku celowego dążenia do wykorzystania gazu jako broni politycznej. Przepływ gazu rurociągowego z Rosji przez terytorium Białorusi został wstrzymany, a dostawy przez terytorium Ukrainy stale maleją. Łączne przepływy gazu z Rosji stanowią obecnie mniej niż 30 % średniej z lat 2016–2021. Zmniejszenie podaży doprowadziło do historycznie wysokich i niestabilnych cen energii, przyczyniło się do inflacji i stworzyło ryzyko dalszego pogorszenia koniunktury gospodarczej w Europie.

- (2) W tym kontekście 18 maja 2022 r. Unia opracowała plan REPowerEU¹, aby jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r., zakończyć zależność Unii od rosyjskich paliw kopalnych. Aby to osiągnąć, w planie REPowerEU określono środki związane z oszczędnością energii i efektywnością energetyczną oraz zaproponowano przyspieszone wprowadzanie czystej energii w celu zastąpienia paliw kopalnych w gospodarstwach domowych, przemyśle i sektorze wytwarzania energii elektrycznej. Dalsze środki w zakresie dostaw mogą obejmować między innymi lepszą koordynację zakupów gazu oraz ułatwianie wspólnych zakupów realizowanych przez europejskich operatorów rynku gazu na międzynarodowym rynku gazu, a także dołożenie starań, by zachować zdolności produkcji energii elektrycznej, które nie są uzależnione od dostaw importowanego gazu.
- (3) Unia podjęła dalsze działania w celu zwiększenia swojej gotowości do reagowania na zakłócenia w dostawach gazu. Przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032² w celu zapewnienia napełnienia podziemnych obiektów magazynowych w związku z nadchodzącą zimą.
- (4) Ponadto w lutym 2022 r. i w maju 2022 r. Komisja przeprowadziła szczegółowe oceny wszystkich krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, a także szczegółowo monitorowała sytuację w zakresie bezpieczeństwa dostaw. Środki wprowadzane od lutego 2022 r. mają na celu umożliwienie całkowitego odejścia od rosyjskiego gazu do 2027 r. oraz ograniczenie ryzyka wynikającego z dalszych poważnych zakłóceń dostaw.
- (5) Niedawna eskalacja zakłóceń dostaw gazu z Rosji świadczy jednak o znacznym ryzyku całkowitego wstrzymania dostaw gazu z Rosji w niedalekiej przyszłości w sposób nagły i jednostronny. Unia powinna zatem spodziewać się takiego ryzyka i przygotować się, w duchu solidarności, na możliwość całkowitego wstrzymania dostaw gazu z Rosji w każdej chwili. Konieczne są natychmiastowe proaktywne działania w celu przygotowania się na dalsze zakłócenia i w celu wzmocnienia odporności Unii na przyszłe wstrząsy. Skoordynowane działania na szczeblu Unii mogą zapobiec poważnym szkodom dla gospodarki i obywateli wynikającym z ewentualnej przerwy w dostawach gazu.

---

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan RePowerEU (COM/2022/230 final).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu (Dz.U. L 173 z 30.6.2022, s. 17).

- (6) Obecne ramy prawne dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938¹ nie uwzględniają w wystarczającym stopniu zakłóceń dostaw ze strony głównego dostawcy gazu dłuższych niż 30 dni. Brak ram prawnych dla takich zakłóceń stwarza ryzyko nieskoordynowanych działań państw członkowskich, co zagraża bezpieczeństwu dostaw do sąsiadujących państw członkowskich i może stanowić dodatkowe obciążenie dla unijnego przemysłu i konsumentów.
- (7) W rezolucji z 7 kwietnia 2022 r. w sprawie konkluzji z posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 24–25 marca 2022 r., Parlament Europejski wezwał do przedstawienia planu dalszego zapewniania bezpieczeństwa dostaw energii w Unii w perspektywie krótkoterminowej. Na posiedzeniach w dniach 31 maja i 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji o przedstawienie w trybie pilnym wniosków dotyczących poprawy gotowości na ewentualne poważne zakłócenia dostaw z myślą o zapewnieniu dostaw energii po przystępnych cenach. W następstwie wniosku Rady Europejskiej Komisja wraz z naszymi partnerami międzynarodowymi bada również sposoby ograniczenia rosnących cen energii, w tym w stosownych przypadkach możliwości wprowadzenia tymczasowych pułapów cen importowych, oraz dalej prowadzi prace nad optymalizacją funkcjonowania europejskiego rynku energii elektrycznej – uwzględniając przy tym wpływ cen gazu na ten rynek – tak by był on lepiej przygotowany na nadmierną zmienność cen w przyszłości, oferował przystępną cenowo energię elektryczną i był w pełni gotowy na zdekarbonizowany system energetyczny, zachowując jednocześnie integralność jednolitego rynku, podtrzymując zachęty do zielonej transformacji, utrzymując bezpieczeństwo dostaw i unikając nieproporcjonalnych kosztów budżetowych.
- (8) Zgodnie z art. 122 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Rada może postanowić, na wniosek Komisji, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, o środkach stosownych do sytuacji gospodarczej, w szczególności w przypadku wystąpienia poważnych trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty, zwłaszcza w obszarze energii. Ryzyko całkowitego wstrzymania dostaw rosyjskiego gazu przed końcem tego roku stanowi opisaną powyżej sytuację.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010.

- (9) Biorąc pod uwagę bezpośrednie ryzyko zakłóceń dostaw gazu do Unii, państwa członkowskie powinny już teraz wprowadzić środki w celu zmniejszenia swojego zapotrzebowania przed sezonem zimowym. Takie dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania przyczyniłoby się w szczególności do zapełnienia pojemności magazynowej, zapobiegając jej wyczerpaniu pod koniec zimy, co umożliwiłoby poradzenie sobie z ewentualnymi falami mrozów w lutym i marcu 2023 r. oraz ułatwiłoby napełnienie magazynów w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw w okresie zimowym 2023–2024. Zmniejszenie zapotrzebowania na gaz przyczyni się również do zapewnienia wystarczających dostaw i obniżenia cen, z korzyścią dla konsumentów w Unii. W związku z tym środki wprowadzone na poziomie Unii w celu zmniejszenia zapotrzebowania przyniosłyby korzyści wszystkim państwom członkowskim, zmniejszając ryzyko bardziej poważnego wpływu na ich gospodarki.
- (10) Wielkość dobrowolnego zmniejszenia zapotrzebowania uwzględnia wolumen zapotrzebowania na gaz, którego dostawy mogą zostać niezrealizowane w przypadku całkowitego przerwania dostaw gazu z Rosji. Wolumen zmniejszenia zapotrzebowania powinien być taki sam dla wszystkich państw członkowskich i opierać się na porównaniu z ich średnim zużyciem gazu w ciągu ostatnich 5 lat.
- (11) Aby szybko zaradzić szczególnym wyzwaniom związanym z trwającym i przewidywanym poważnym pogorszeniem się niedoborów dostaw gazu i uniknąć zakłóceń między państwami członkowskimi, Rada – na wniosek Komisji – może w drodze decyzji wykonawczej ogłosić unijny stan alarmowy. Przy przekazaniu Radzie uprawnienia wykonawczego należy uwzględnić polityczny charakter decyzji o obowiązkowym zmniejszeniu zapotrzebowania w całej Unii i jej skutki horyzontalne dla państw członkowskich. Przed przedstawieniem wniosku Komisja powinna przeprowadzić konsultacje z odpowiednimi grupami ryzyka i Grupą Koordynacyjną ds. Gazu (GKG) ustanowioną na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1938. Unijny stan alarmowy należy ogłosić jedynie w przypadku, gdy dobrowolne środki zmniejszające zapotrzebowanie okażą się niewystarczające do wyeliminowania ryzyka poważnego niedoboru dostaw. W przypadku ogłoszenia stanu alarmowego na szczeblu krajowym przez co najmniej pięć właściwych organów państw członkowskich, organy te powinny mieć możliwość zwrócenia się do Komisji o przedstawienie Radzie wniosku, by ogłosiła unijny stan alarmowy.

- (12) Unijny stan alarmowy powinien działać jak stan kryzysowy specyficzny dla Unii, który powinien uruchomić obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania, niezależnie od krajowych stanów kryzysowych wprowadzanych na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938. Środki dobrowolne mogą same w sobie nie być wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i funkcjonowania rynku. W związku z tym należy ustanowić nowy instrument wprowadzający możliwość obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz dla wszystkich państw członkowskich. Powinien on zacząć funkcjonować odpowiednio wcześniej przed jesienią. Po ogłoszeniu unijnego stanu alarmowego państwa członkowskie powinny zmniejszyć swoje zużycie gazu w określonym z góry okresie. Wolumen obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania uwzględnia wielkość zapotrzebowania na gaz, którego dostawy mogą zostać niezrealizowane w przypadku całkowitego przerwania dostaw gazu z Rosji, i powinien w pełni uwzględniać wszelkie zmniejszenie zapotrzebowania już osiągnięte. Wolumen obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania powinien również uwzględniać poziomy napelnienia magazynów zgłoszone na podstawie art. 6d ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938, zmiany dotyczące dywersyfikacji źródeł gazu, w tym dostaw LNG, oraz zmiany w zakresie zastępowalności paliw w Unii.
- (12a) Zmniejszenia zapotrzebowania osiągnięte przez państwa członkowskie przed ogłoszeniem unijnego stanu alarmowego zostaną odzwierciedlone w wolumenie obowiązkowego ograniczenia zapotrzebowania.

- (13) Z uwagi na znaczące zakłócenia na rynku wewnętrznym, które mogą wystąpić w przypadku nieskoordynowanej reakcji państw członkowskich na potencjalne lub faktyczne dalsze zakłócenia dostaw z Rosji, istotne jest, aby wszystkie państwa członkowskie zmniejszyły swoje zapotrzebowanie na gaz w duchu solidarności. Wszystkie państwa członkowskie powinny zatem osiągnąć dobrowolne i obowiązkowe cele w zakresie zmniejszenia. Niektóre państwa członkowskie mogą być bardziej narażone na skutki zakłóceń dostaw z Rosji niż inne, jednak wszystkie państwa członkowskie mogą odczuwać negatywne skutki takich zakłóceń i wszystkie mogą przyczynić się do ograniczenia wynikających z nich szkód gospodarczych, czy to przez uwolnienie dodatkowych ilości gazu rurociągowego lub ładunków LNG, które mogą zostać wykorzystane przez państwa członkowskie o znacznym deficycie gazu, czy to przez wpływ na obniżenie cen gazu, jakie prawdopodobnie będzie skutkiem zmniejszenia zapotrzebowania, czy to przez zapobieganie zakłóceniom na rynku, jakie wynikłyby z nieskoordynowanych i sprzecznych środków zmniejszających zapotrzebowanie. Niniejsze rozporządzenie odzwierciedla zatem zasadę solidarności energetycznej, która została niedawno potwierdzona przez Trybunał Sprawiedliwości jako podstawowa zasada prawa UE¹.
- (14) Niektóre państwa członkowskie nie są jednak w stanie uwolnić znacznych ilości gazu rurociągowego na korzyść innych państw członkowskich ze względu na swoją szczególną sytuację geograficzną lub fizyczną, np. brak synchronizacji z europejskim systemem elektroenergetycznym lub brak bezpośredniego połączenia międzysystemowego z połączonym międzysystemowo systemem gazowym innego państwa członkowskiego. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość powołania się na co najmniej jeden powód ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Odnośne państwa członkowskie powinny się zobowiązać, że dołożą wszelkich starań, by jak najszybciej wyeliminować niedobory w zakresie połączeń międzysystemowych.

---

¹ Wyrok w sprawie C-848/19 P (Niemcy przeciwko Polsce).

- (14aa) W rozporządzeniu (UE) nr 347/2013 ustanowiono ramy współpracy państw członkowskich i odpowiednich zainteresowanych stron na szczeblu regionalnym w zakresie rozwoju lepiej połączonych sieci energetycznych w szczególności w celu połączenia regionów obecnie odizolowanych od europejskich rynków energetycznych, wzmocnienia istniejących i promowania nowych transgranicznych połączeń międzysystemowych, które to połączenia w dużym stopniu przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. W świetle obecnych zakłóceń w dostawach gazu z Rosji, takie transgraniczne połączenia międzysystemowe odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu funkcjonowania wewnętrznego rynku energii i w dystrybucji gazu do innych państw członkowskich w duchu solidarności. W tym kontekście państwa członkowskie muszą dalej dokładać starań, by lepiej zintegrować swoje sieci, także poprzez ocenę potencjalnego zwiększenia zdolności nowych transgranicznych połączeń międzysystemowych zgodnie z celami rozporządzenia (UE) 2022/869.
- (14a) Aby ułatwić działania państw członkowskich służące osiągnięciu celów w zakresie magazynowania gazu przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2022/1032, wolumen gazu zmagazynowany przez państwa członkowskie w stopniu przekraczającym cel pośredni na dzień 1 sierpnia 2022 r. również powinien być uwzględniany do określenia wielkości ich obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.
- (14b) Dodatkowo, aby należyście uwzględnić dużą zależność krytycznych sektorów państw członkowskich od gazu, państwa członkowskie – przy określaniu wolumenu swojego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania – powinny móc wyłączyć zużycie gazu w tych sektorach. Monitorowanie ze strony Komisji powinno służyć zapewnieniu, by ograniczenia krajowe nie prowadziły do nadmiernych zakłóceń na rynku wewnętrznym. Państwa członkowskie powinny też mieć możliwość ograniczenia wielkości swojego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, gdy jest to niezbędne, by zmaksymalizować dostawy gazu do innych państw członkowskich, i gdy są one w stanie przedstawić dowody na to, że zdolności ich połączeń międzysystemowych do komercyjnego wywozu do innych państw członkowskich lub ich krajowa infrastruktura LNG są wykorzystywane do przekierowywania gazu do innych państw członkowskich w jak największym stopniu. Komisja powinna monitorować, czy zachodzą kryteria stosowania tych odstępstw.

- (14c) Jeśli chodzi o szczególne okoliczności dotyczące zapotrzebowania ze strony połączonych międzysystemowo państw członkowskich, państwa członkowskie powinny mieć możliwość tymczasowego ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, gdy jest to konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii – m.in. gdy państwo członkowskie stoi w obliczu kryzysu elektroenergetycznego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/941. Należy również uwzględnić zdolność magazynowania i poziom napełnienia magazynów ponad cel pośredni, o którym mowa w załączniku Ia do rozporządzenia (UE) 2017/1938.
- (15) Państwa członkowskie powinny mieć swobodę wyboru odpowiednich środków w celu osiągnięcia zmniejszenia zapotrzebowania. Przy określaniu odpowiednich środków zmniejszających zapotrzebowanie i ustalaniu pierwszeństwa poszczególnych grup odbiorców państwa członkowskie powinny rozważyć wykorzystanie środków określonych w komunikacie „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” z 20 lipca 2022 r. Państwa członkowskie powinny w szczególności rozważyć środki efektywne ekonomicznie, takie jak aukcje lub przetargi, za pomocą których mogą one zachęcać do zmniejszenia zużycia w sposób efektywny ekonomicznie. Środki wprowadzane na szczeblu krajowym mogą również obejmować zachęty finansowe lub rekompensaty dla uczestników rynku, których to dotyczy.
- (16) Wszelkie środki wprowadzone przez państwa członkowskie w celu osiągnięcia zmniejszenia zapotrzebowania muszą być zgodne z prawem unijnym, a w szczególności z rozporządzeniem (UE) 2017/1938. W szczególności takie środki powinny być konieczne, jasno określone, przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i weryfikowalne, nie powinny nadmiernie zakłócać konkurencji ani prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ani zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub do Unii. Konieczne jest również uwzględnienie interesu odbiorców chronionych, m.in. w odniesieniu do dostaw gazu dla scentralizowanych systemów ogrzewania w przypadku kryzysu bezpieczeństwa dostaw.
- (17) W celu zapewnienia skoordynowanego wdrażania środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie powinny ustanowić regularną współpracę w ramach każdej grupy ryzyka określonej w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938. Państwa członkowskie mają swobodę w uzgodnieniu środków współpracy najlepiej dopasowanych do danego regionu. Komisja i GKG powinny mieć możliwość wglądu w środki krajowe wdrożone przez państwa członkowskie oraz wymiany najlepszych praktyk w zakresie koordynacji środków w ramach grup ryzyka. Państwa członkowskie powinny również wykorzystywać inne organy do koordynowania swoich działań.

- (18) W celu zapewnienia, aby krajowe plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej odzwierciedlały dobrowolne lub obowiązkowe zmniejszenia zapotrzebowania określone w niniejszym rozporządzeniu, właściwy organ każdego państwa członkowskiego powinien podjąć niezbędne kroki w celu aktualizacji krajowego planu na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, o którym to planie mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/1938, do 31 października 2022 r. Biorąc pod uwagę krótki termin aktualizacji, procedury koordynacji na podstawie art. 8 ust. 6–11 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nie powinny mieć zastosowania. Państwa członkowskie powinny jednak konsultować się z innymi państwami członkowskimi w sprawie aktualizacji planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej. Komisja powinna zwołać posiedzenie GKG, grup ryzyka lub innych właściwych organów w celu omówienia potencjalnych kwestii związanych ze środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie.
- (19) Regularne i skuteczne monitorowanie i sprawozdawczość mają zasadnicze znaczenie dla oceny postępów poczynionych przez państwa członkowskie we wdrażaniu dobrowolnych i obowiązkowych środków zmniejszających zapotrzebowanie oraz dla pomiaru społecznych i gospodarczych skutków tych środków, a także wpływu na zatrudnienie. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego lub inny podmiot wyznaczony przez dane państwo członkowskie powinien monitorować zmniejszenie zapotrzebowania osiągnięte na terytorium danego państwa oraz regularnie zgłaszać rezultaty Komisji. GKG powinna wspierać Komisję w monitorowaniu wywiązywania się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.
- (20) Aby zapobiec znaczącym szkodom gospodarczym dla Unii jako całości, istotne jest, aby każde państwo członkowskie zmniejszyło swoje zapotrzebowanie w fazie stanu alarmowego. Będzie to gwarancją, że gazu wystarczy dla wszystkich, nawet podczas zimy. Zmniejszenie zapotrzebowania w całej Unii jest wyrazem zasady solidarności zapisanej w Traktacie. W związku z tym uzasadnione jest ścisłe nadzorowanie przez Komisję, czy państwa członkowskie wywiązują się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieje ryzyko, iż państwo członkowskie nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z art. 5, Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się do tego państwa członkowskiego o przedłożenie planu określającego strategię i środki mające zapewnić skuteczne wywiązanie się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Państwo członkowskie powinno należycie uwzględnić wszelkie uwagi i sugestie Komisji dotyczące planu.

- (20a) Ponieważ zasada solidarności daje każdemu państwu członkowskiemu prawo do otrzymania wsparcia ze strony sąsiadujących państw członkowskich w pewnych okolicznościach, państwa członkowskie, które wystąpią o takie wsparcie, powinny również działać w duchu solidarności, jeśli chodzi o zmniejszenie własnego krajowego zapotrzebowania na gaz. W związku z tym państwa członkowskie, które zwracają się o zastosowanie środka solidarnościowego na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938, powinny być wdrożyć wszystkie odpowiednie środki zmniejszające zapotrzebowania na gaz. Komisja powinna mieć możliwość zażądania od państwa członkowskiego, które zwróciło się o zastosowanie środka solidarnościowego, by przedłożyło plan określający środki służące osiągnięciu ewentualnego większego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz. Należy odpowiednio uwzględnić wszelkie uwagi Komisji dotyczące tego planu.
- (21) Komisja powinna regularnie informować Parlament Europejski i Radę o wdrażaniu niniejszego rozporządzenia.
- (22) Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw gazu spowodowane agresją wojskową Rosji wobec Ukrainy, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym.
- (23) Ze względu na wyjątkowy charakter środków określonych w niniejszym rozporządzeniu powinno ono mieć zastosowanie przez okres jednego roku po wejściu w życie. Po [...] 9 miesiącach stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przedstawić Radzie sprawozdanie z jego funkcjonowania i w stosownych przypadkach może zaproponować przedłużenie jego obowiązywania.
- (24) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, ale mogą zostać osiągnięte na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy mające na celu zaradzenie, w duchu solidarności, poważnym trudnościom w dostawach gazu, z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw gazu do UE. Przepisy te obejmują poprawę koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie krajowych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz oraz możliwość ogłoszenia przez Radę – na wniosek Komisji – unijnego stanu alarmowego jako specyficznego stanu kryzysowego, co spowodowałoby obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania w całej Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „właściwy organ” oznacza krajowy organ administracji rządowej lub krajowy organ regulacyjny wyznaczony przez państwo członkowskie, aby zapewnić wdrożenie środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2017/1938;
- 2) „unijny stan alarmowy” oznacza stan kryzysowy specyficzny dla Unii, który powoduje obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania i który nie jest związany z żadnym ze stanów kryzysowych określonych w art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938;
- 3) „zużycie gazu” oznacza całkowitą dostawę gazu ziemnego na działania na terytorium państwa członkowskiego, w tym końcowe zużycie na potrzeby gospodarstw domowych, przemysłu i wytwarzania energii elektrycznej, ale przy wyłączeniu m.in. gazu wykorzystanego do napełnienia magazynów, zgodnie z definicją „dostawy, przemiany i zużycia gazu” stosowaną przez Eurostat;

- 4) „surowiec” oznacza poza pozaenergetyczne wykorzystanie gazu ziemnego, notowane w bilansach energii Eurostatu;
- 5) „referencyjne zużycie gazu” oznacza wolumen gazu zużywanego średnio przez państwo członkowskie w okresie referencyjnym; w przypadku państw członkowskich, których zużycie gazu między 1 sierpnia 2021 r. a 31 marca 2022 r. wzrosło o co najmniej 8% w porównaniu ze średnim zużyciem gazu w okresie referencyjnym, referencyjne zużycie gazu oznacza tylko wolumen gazu zużytego między 1 sierpnia 2021 r. a 31 marca 2022 r.;
- 6) „okres referencyjny” oznacza okresy między 1 sierpnia a 31 marca w pięciu kolejnych latach poprzedzających datę wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, poczynając od okresu 1 sierpnia 2017 r. – 31 marca 2018 r.;
- 7) „cel w zakresie napełnienia” oznacza cel pośredni zdefiniowany w art. 2 ust. 17 rozporządzenia (UE) 2017/1938.

Artykuł 3

Dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania

Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zmniejszyć krajowe zużycie gazu w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. o co najmniej 15 % w porównaniu ze średnim zużyciem gazu w okresie od 1 sierpnia do 31 marca w ciągu pięciu lat poprzedzających wejście w życie niniejszego rozporządzenia („dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania”). Do tych dobrowolnych środków zmniejszających zapotrzebowanie mają zastosowanie art. 6, 7 i 8.

Artykuł 4

Ogłoszenie przez Radę unijnego stanu alarmowego

1. Rada może na wniosek Komisji w drodze decyzji wykonawczej ogłosić unijny stan alarmowy. [...]
- 1a. Komisja przedstawia wniosek dotyczący takiego unijnego stanu alarmowego, gdy uzna, że istnieje znaczne ryzyko poważnego niedoboru dostaw gazu lub występuje nadzwyczajnie wysokie zapotrzebowanie na gaz, w odniesieniu do którego środki, o których mowa w art. 3, nie są wystarczające, i które powoduje znaczne pogorszenie się sytuacji w zakresie dostaw gazu w Unii, ale rynek nadal jest w stanie zniwelować to zakłócenie bez konieczności stosowania środków nierynkowych.
  - 1ab. Wniosek, by ogłosić unijny stan alarmowy, Komisja przedstawia Radzie także wtedy, gdy wystąpi o to co najmniej pięć właściwych organów, które na szczeblu krajowym ogłosiły stan alarmowy zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938.
  - 1b. Rada może zmienić wniosek Komisji, stanowiąc większością kwalifikowaną.
2. Przed przedstawieniem Radzie wniosku, by ogłosić unijny stan alarmowy, Komisja konsultuje się z odpowiednimi grupami ryzyka określonymi w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938 i z GKG.
3. Na wniosek Komisji Rada może w drodze decyzji wykonawczej, ogłosić koniec unijnego stanu alarmowego i koniec obowiązków, o których mowa w art. 5. Wniosek dotyczący takiej decyzji wykonawczej Komisja przedstawia Radzie, gdy po dokonaniu oceny uzna, że sytuacja, która stanowiła podstawę do ogłoszenia unijnego stanu alarmowego, nie uzasadnia już utrzymywania unijnego stanu alarmowego, i po konsultacji z odpowiednimi grupami ryzyka określonymi w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938 i z GKG.

Artykuł 5

Obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego

1. Jeżeli Rada ogłosi unijny stan alarmowy, każde państwo członkowskie zmniejsza swoje zużycie gazu ziemnego zgodnie z ust. 2 („obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania”).
2. Do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, przez cały okres obowiązywania unijnego stanu alarmowego, zużycie gazu w każdym państwie członkowskim w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. („okres zmniejszenia”) ma być o 15 % niższe od referencyjnego zużycia gazu. Wszelkie zmniejszenia zapotrzebowania osiągnięte przez państwa członkowskie w okresie przed ogłoszeniem unijnego stanu alarmowego uwzględnia się do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.
  - 2a. Państwo członkowskie, którego system elektroenergetyczny jest zsynchronizowany tylko z systemem elektroenergetycznym państwa trzeciego, jest w razie desynchronizacji względem systemu tego państwa trzeciego zwolnione ze stosowania ust. 2, tak długo jak funkcjonowanie odizolowanego systemu elektroenergetycznego lub inne usługi na rzecz operatora systemu przesyłu energii są wymagane do zapewnienia bezpiecznego i niezawodnego działania systemu elektroenergetycznego.
  - 2b. Państwo członkowskie jest zwolnione ze stosowania ust. 2, tak długo jak nie jest bezpośrednio połączone z połączonym międzysystemowo systemem gazowym innego państwa członkowskiego.
  - 2c. Państwa członkowskie mogą pomniejszyć referencyjne zużycie gazu stosowane do obliczania docelowego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 o wolumen gazu równy różnicy między swoim celem w zakresie napełnienia na 1 sierpnia 2022 r. określonym w załączniku Ia do rozporządzenia 2017/1938 a faktycznym wolumenem zmagazynowanego gazu na 1 sierpnia 2022 r., jeżeli na ten dzień zrealizują cel pośredni.

- 2d. Państwa członkowskie mogą pomniejszyć referencyjne zużycie gazu stosowane do obliczania docelowego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 o wolumen gazu zużytego w okresie referencyjnym jako surowiec.
- 2e. Państwa członkowskie mogą pomniejszyć obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania o 8 punktów procentowych, o ile wykażą, że ich połączenie międzysystemowe z innymi państwami członkowskimi pod względem ciągłej technicznej zdolności eksportowej w porównaniu z ich rocznym zużyciem gazu w 2021 r. jest poniżej 50% i wspomniana zdolność na połączeniach międzysystemowych do innych państw członkowskich była faktycznie wykorzystywana do transportu gazu na poziomie co najmniej 90% przez co najmniej jeden miesiąc przed zgłoszeniem odstępstwa, chyba że państwa członkowskie mogą wykazać, że nie było zapotrzebowania i zdolność została zmaksymalizowana, a ich krajowe instalacje LNG są komercyjnie i technicznie gotowe do przekierowywania gazu do innych państw członkowskich do poziomu wolumenów wymaganych przez rynek.
- 2j. Państwo członkowskie stojące w obliczu kryzysu elektroenergetycznego może tymczasowo ograniczyć obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania, o którym mowa w ust. 2, do poziomu koniecznego do złagodzenia ryzyka dla dostaw energii elektrycznej, jeżeli nie istnieją żadne inne ekonomiczne opcje zastąpienia gazu koniecznego do produkcji energii elektrycznej bez poważnego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw. W takim przypadku państwo członkowskie zgłasza powody tego ograniczenia i dostarcza adekwatne dowody na istnienie wyjątkowych okoliczności uzasadniających to ograniczenie. Jeżeli to konieczne, państwo członkowskie aktualizuje plan gotowości na wypadek zagrożeń, o którym mowa w art 10 rozporządzenia (UE) 2019/941.
- 2k. Państwo członkowskie zgłasza Komisji swoją decyzję o ograniczeniu obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, o którym mowa w ust. 2c, 2d, 2e i 2j, wraz z niezbędnymi dowodami na to, że zachodzą kryteria ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2c, 2d i 2e, może zostać dokonane już po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie, ale nie później niż dwa tygodnie po ogłoszeniu unijnego stanu alarmowego. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2 j, może zostać dokonane nie później niż dwa tygodnie od zajścia sytuacji kryzysu elektroenergetycznego, o którym mowa we wspomnianym ustępie. O swoim zamiarze państwo członkowskie informuje też GKG i grupy ryzyka.

- 2l. Na podstawie zgłoszenia, po konsultacji z GKG i grupami ryzyka Komisja ocenia, czy zachodzą kryteria ograniczenia, o którym mowa w ust. 2c, 2d, 2e i 2j. Jeżeli Komisja uzna, że ograniczenie jest nieuzasadnione, przyjmuje opinię wskazującą powody, dla których państwo członkowskie powinno zlikwidować lub zmodyfikować ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Opinię przyjmuje się nie później niż w terminie 30 dni roboczych od otrzymania pełnego zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2e.
- 2m. Jeżeli nie zachodzą już kryteria ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, o których mowa w ust. 2c, 2d, 2e i 2j, państwo członkowskie stosuje docelowe obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania, o którym mowa w ust. 2.
- 2n. Komisja stale monitoruje, czy zachodzą kryteria ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, o którym mowa w ust. 2c, 2d, 2e i 2j.
7. Do obowiązkowych środków zmniejszenia zapotrzebowania mają zastosowanie art. 6, 7 i 8, bez uszczerbku dla istniejących umów długoterminowych.

Artykuł 6

Środki mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania

1. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru odpowiednich środków mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania. Środki, o których mowa w art. 3 i 5, muszą być jasno określone, przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i weryfikowalne. Przy wyborze środków państwa członkowskie uwzględniają zasady określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938. Środki te w szczególności:
- a) nie mogą nadmiernie zakłócać konkurencji lub prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu;
  - aa) nie mogą zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub Unii;

- c) muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) 2017/1938 o odbiorcach chronionych.
2. Przy wprowadzaniu środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie powinny priorytetowo stosować środki mające wpływ na odbiorców innych niż odbiorcy chronieni w rozumieniu art. 2 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/1938 i mogą też wyłączać odbiorców z takich środków na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów, które uwzględniają ich znaczenie gospodarcze, a także między innymi następujące elementy:
- a) wpływ zakłócenia na łańcuchy dostaw, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;
  - b) ewentualny negatywny wpływ w innych państwach członkowskich, w szczególności na łańcuchy dostaw sektorów niższego szczebla, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;
  - c) potencjalne długotrwałe szkody w instalacjach przemysłowych;
  - d) możliwości ograniczenia zużycia i stosowania produktów zastępczych w Unii.
3. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie uwzględniają środki mające na celu zmniejszenie zużycia gazu w sektorze energii elektrycznej, środki zachęcające do przestawienia się na inne rodzaje paliwa w przemyśle, krajowe kampanie podnoszące świadomość oraz ukierunkowane zobowiązania w zakresie ograniczenia ogrzewania i chłodzenia, służące promowaniu przestawienia się na inne rodzaje paliwa i zmniejszenie zużycia przez przemysł.

Artykuł 7

Koordinacja środków zmniejszających zapotrzebowanie

1. Aby zapewnić odpowiednią koordynację dobrowolnych i obowiązkowych środków zmniejszających zapotrzebowanie zgodnie z art. 3 i 5, państwa członkowskie współpracują ze sobą w ramach każdej z odpowiednich grup ryzyka określonych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938.
2. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego aktualizuje swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej ustanowiony zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2017/1938 najpóźniej do [31 października 2022 r.], aby odzwierciedlić dobrowolne zmniejszenia zapotrzebowania. Każde państwo członkowskie aktualizuje również, w stosownych przypadkach, swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego zgodnie z art. 4. Art. 8 ust. 6–10 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nie ma zastosowania do aktualizacji krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej przeprowadzanych na podstawie niniejszego ustępu.
3. Przed przyjęciem zmienionych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej państwa członkowskie konsultują się z Komisją i odpowiednimi grupami ryzyka. Komisja może zwołać posiedzenia GKG i grup ryzyka, uwzględniając wszelkie opinie wyrażone w tym kontekście przez państwa członkowskie, w celu omówienia kwestii związanych z krajowymi środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie.

Artykuł 8

Monitorowanie i egzekwowanie

1. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego monitoruje wdrażanie środków zmniejszających zapotrzebowanie na swoim terytorium. Co dwa miesiące, nie później niż do piętnastego dnia następnego miesiąca, państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat osiągniętego zmniejszenia zapotrzebowania. GKG i grupy ryzyka wspierają Komisję w monitorowaniu dobrowolnego i obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.

2. Jeżeli na podstawie zgłoszonych danych liczbowych dotyczących zmniejszenia zapotrzebowania Komisja stwierdzi, że istnieje ryzyko, iż państwo członkowskie nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z art. 5, Komisja zwraca się do tego państwa członkowskiego o przedłożenie planu określającego strategię skutecznego wywiązania się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Komisja zwraca się o przedłożenie planu określającego strategię osiągnięcia ewentualnego dalszego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, zgodnie z art. 13 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2017/1938, również do państwa członkowskiego, które zwróciło się o zastosowanie środka solidarnościowego na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938. W obu przypadkach Komisja [...] wydaje opinię zawierającą uwagi i sugestie dotyczące przedłożonych planów, które państwo członkowskie należycie uwzględni, oraz informuje o swojej opinii Radę.
3. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o wdrażaniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8a

Przegląd

Najpóźniej do dnia 1 maja 2023 r. Komisja dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia w świetle ogólnej sytuacji w zakresie dostaw gazu do Unii i przedstawi Radzie sprawozdanie z głównych ustaleń tego przeglądu. Na podstawie tego sprawozdania Komisja może w szczególności zaproponować przedłużenie obowiązywania niniejszego rozporządzenia.

Arykuł 9

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się przez okres jednego roku od dnia jego wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący
